

Euthanasie

Inleiding

Euthanasie of actieve levensbeëindiging is in dit ziekenhuis bespreekbaar en wordt serieus benaderd.

Euthanasie is een onderwerp waar mensen heel verschillend over kunnen denken. Wat u van euthanasie vindt hangt ondermeer af van uw religieuze achtergrond, opvoeding, persoonlijke ervaring, sociale omgeving en leeftijd. In deze folder geven we u informatie over euthanasie zonder in te gaan op ethische vraagstukken.

Wat is euthanasie

Euthanasie is het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een arts op uitdrukkelijk verzoek van u als patiënt. De handeling bestaat uit het toedienen van narcosemiddelen in zeer hoge dosering die snel tot de dood leiden.

Wat is hulp bij zelfdoding

Soms is het mogelijk dat de patiënt zelf - in het bijzijn van de arts - de dodelijke medicijnen (drank) inneemt. We spreken dan van hulp bij zelfdoding. De arts geeft u hulp bij het beëindigen van uw leven op uw uitdrukkelijk verzoek. U neemt zelf de drank in die de dood tot gevolg heeft. De arts is hierbij aanwezig. De dood treedt later in dan bij euthanasie, soms pas na uren.

Euthanasie en hulp bij zelfdoding vallen beiden onder de euthanasiewet.

Geen euthanasie is:

- Het toedienen van medicijnen om symptomen te bestrijden.
- Een 'niet reanimeren verklaring'.
- 'Palliatieve sedatie'. Dit is u als stervende patiënt in slaap brengen om zo weinig mogelijk last te hebben van onbehandelbare symptomen zoals pijn en benauwdheid. Dit verlicht het lijden wel maar u gaat hier niet aan dood. U overlijdt aan de ziekte zelf, daarom is palliatieve sedatie geen euthanasie (zie de folder 'Palliatieve sedatie').

Een verzoek doen

Een verzoek om euthanasie moet door uzelf gedaan worden. Alle zorgverleners binnen het ziekenhuis geven u de gelegenheid een doods of euthanasieverzoek te uiten.

De zorgverlener gaat met u in gesprek en helpt u bij het benaderen van de behandelend arts.

De arts heeft altijd met u een of meerdere gesprekken over de achtergronden en motieven van uw besluit. Als sprake is van een weloverwogen euthanasieverzoek zal dit getest worden aan de geldende zorgvuldigheidseisen (zie verder in deze folder). Rondom het verzoek kunnen familie, directe verpleegkundigen en mogelijk andere personen bij uw wens betrokken zijn. Meestal wordt u gevraagd om een schriftelijke verklaring op te stellen of te actualiseren als deze aanwezig is.

Minderjarige patiënten

Euthanasie of hulp bij zelfdoding bij patiënten jonger dan 12 jaar is niet in de euthanasiewet opgenomen en mag dus niet. Bij patiënten van 12 tot 16 jaar is toestemming van ouders of voogd vereist. Bij patiënten van 16 en 17 jaar kan euthanasie of hulp bij zelfdoding zonder toestemming van ouders of voogd worden uitgevoerd. Voorwaarde is wel dat de arts overleg met hen heeft gehad.

Vragen die in de gesprekken aan de orde komen

Aan wie richt u het verzoek?

Uw verzoek doet u aan uw medisch specialist mondeling en bij voorkeur ook schriftelijk. Voor een schriftelijk verzoek kunt u zelf tekst bedenken, maar er zijn ook standaard formulieren voor. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij de NVVE, Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levens einde. Zie ook de folder wilsverklaring.

Bent u zich bewust van het definitief karakter van euthanasie?

U hoort aan te geven dat u beseft dat euthanasie betekent dat een arts op uw uitdrukkelijk verzoek uw leven beëindigt met het doel een einde te maken aan uw lijden.

Waarom is het lijden voor u ondragelijk geworden?

U moet duidelijk kunnen maken dat de klachten waaraan u lijdt voor nu en in de toekomst voor u ondragelijk zijn of worden. Deze klachten kunnen zijn: pijn, misselijkheid, niets meer kunnen doen, bedlegerig worden, onafwendbare aftakeling, afhankelijkheid enz. Dit alles kan reden zijn om het lijden voor u als ondragelijk te beschouwen.

Waarom ervaart u uw lijden als uitzichtloos?

U bent op de hoogte van uw ziekte en begrijpt dat uw ziekte niet te genezen is. U heeft met uw arts gesproken over mogelijkheden om uw lijden te verlichten. Ook legt u uit dat er voor u geen aanvaardbare alternatieven zijn.

Het uiten van de euthanasiewens en het maken van een weloverwogen beslissing over het al of niet ingaan op het euthanasieverzoek, heeft voor iedereen die ermee te maken heeft tijd nodig. Dit proces is bij iedereen anders en wordt uitgebreid met iedereen gesproken.

De wettelijke eisen of zorgvuldigheidseisen houden in dat de arts:

1. De overtuiging heeft gekregen dat sprake is van een vrijwillig en weloverwogen verzoek. Het verzoek om euthanasie mag dus niet onder druk of invloed van andere omstandigheden zijn gedaan of het gevolg zijn van een psychische stoornis.
2. De overtuiging heeft gekregen dat sprake is van uitzichtloos en ondragelijk lijden.
3. U heeft voorgelicht over uw situatie en over uw vooruitzichten.
4. Nagaat of u overtuigd bent dat voor u geen redelijke andere oplossing is.
5. Datgene wat besproken is vastlegt in uw medisch dossier.
6. Ten minste een andere onafhankelijke arts raadpleegt die u persoonlijk ziet en die schriftelijk zijn oordeel geeft over de zorgvuldigheidseisen 1 t/m 4.

Besluitvorming:

Het is wettelijk verplicht dat een onafhankelijk arts u bezoekt. Na inzage in uw dossier en na een persoonlijk gesprek, vaak onder vier ogen, moet hij overtuigd zijn dat aan de zorgvuldigheidseisen zoals hierboven beschreven voldaan is. Hij brengt dan een advies uit aan uw behandelend arts.

Uitvoering

Zijn er geen beletsels meer dan zal met u, en de door u aangewezen betrokkenen een tijdstip afgesproken worden. In principe zal dit overdag en doordeweeks plaats vinden.

Euthanasie wordt in SJG Weert uitgevoerd met narcosemiddelen via een infuus. Het overlijden vindt meestal binnen 15 minuten na het toedienen van de narcosemiddelen plaats.

Afronding

Na de euthanasie is de arts wettelijk verplicht daarvan melding te doen bij de gemeentelijk lijkschouwer en bij een toetsingscommissie omdat sprake is van een niet natuurlijke dood. Dit gaat buiten de familie om.

De gemeentelijke lijkschouwer komt naar het ziekenhuis en zal zich in de situatie verdiepen. Lichamelijke verzorging is na het overlijden pas toegestaan nadat de lijkschouwer zijn werk heeft afgerond. Daarna kan de begrafenisondernemer de met u en uw naasten gemaakte afspraken uitvoeren.

Omdat euthanasie voor iedereen een emotionele ervaring is wordt uiteraard de mogelijkheid geboden om na enkele weken met de nabestaanden de gebeurtenissen nog eens door te nemen.

Heeft u nog vragen?

Heeft u vragen over deze folder, of behoefte aan een gesprek? Benader dan gerust uw arts of verpleegkundige.

R361.32 2012-01

1211824

